

процесу повинна складати аудиторна та самостійна пошуково-творча діяльність студента, у процесі якої будуть формуватися задані освітньо-кваліфікаційною характеристикою якості.

Список використаних джерел:

1. Тернопільська В. І. Сучасні тенденції мотивації навчально-професійної діяльності студентів. *Вісник Національного університету оборони України*. Київ: НУОУ, 2012. Вип. 5(30). С. 141–144.

2. Ternopil'ska V., Guk O., Zavorodnia Y., Ryzhykov V., Snitka Y. Variants of the educational paradigm in training of managers. *Revista ESPACIOS*. 2019. Vol. 40(29). P. 9.

Шерет І.В.

кандидат педагогічних наук, доцент;

Челнокова М.С.

старший викладач;

Василенко К.С.

аспірант;

Назаренко Ю.С.

магістрантка,

*Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Після прийняття Конвенції ООН про права людей з обмеженими можливостями та її ратифікації, Україна повинна забезпечувати інклюзивну освіту на всіх рівнях, доступ до загальної вищої освіти, професійного навчання, освіти для дорослих і навчання протягом усього життя, без дискримінації та нарівні з іншими, з метою розвитку фізичних, розумових та творчих здібностей людей з

особливими потребами, почуття гідності та самоповаги, надання можливостей для ефективної участі цих людей у житті суспільства [1, с. 66]. Держава має надавати можливості засвоєння життєвих навичок, які спрямовані на підвищення інтеграції їх в соціум.

Необхідно підкреслити, що інклюзивний процес не може розвиватися без ресурсів, допомоги інших, ретельної підготовки вчителів та суспільства, поваги й упевненості, усвідомлення, а також взаємної відповідальності.

Професійна підготовка вчителів до роботи з дітьми з особливими потребами стала предметом дослідження зарубіжних науковців, зокрема, Тім Лорман, Джоан Демплер, Девід Харві розглядають інклюзивний підхід до побудови навчального процесу; Джуді Лупарт досліджує поточний контроль та оцінку навчальної діяльності в інклюзивному класі; Стефані А. Паркер та Вікторія П. Дей висвітлюють сприяння інклюзії шляхом забезпечення навчального лідерства тощо.

Також зарубіжний досвід з питань інклюзивної освіти та підготовки до роботи вчителів у її умовах висвітлюють такі сучасні українські науковці як, Л. Пуховська – підготовка майбутніх учителів до роботи в системі інклюзивної освіти країн Західної Європи, Польщі (А. Василюк), Англії та Уельсу (Ю. Кіщенко) та ін.

З метою розвитку професійної компетентності майбутніх вчителів початкових класів у Німеччині студенти вивчають такі предмети: соціальнопедагогічної (різноманітність та інклюзія, підтримка розвитку та реабілітація, педагогічна діагностика, основи психології розвитку, аспекти психології розвитку в інклюзії, професіоналізація в інклюзивній педагогіці, медичні основи олігофренопедагогічної роботи), особистісно-соціальної (робота в команді та ведення розмови, самоуправління, професіоналізм та керівництво ідентичністю), компетенція менеджменту (консультація, вчення про основи підприємництва та основи підприємницької діяльності, законодавчі основи соціально-педагогічної роботи), компетенція активності та дій (навчання на практиці, наукова робота, дослідницький проект з олігофренопедагогіки).

Також заслуговує уваги система прийому на навчання у Німеччині, а саме подача документів в режимі он-лайн, різноманітні групові завдання, профорієнтаційний тест та компетентнісна діагностика.

Підготовка вчителів початкових класів Великої Британії здійснюється в університетах, але більше 50% часу студенти проводять в школах, з якими укладені угоди про партнерство. Знання випускників британських педагогічних навчальних закладів визначається системою вимог: розуміння мети навчання відповідно до вікових та анатомо-фізіологічних, психологічних особливостей учнів; застосування методів навчання з урахуванням інтелектуального потенціалу учнів; виявлення як обдарованих, так і пересічних дітей; підготовка до національного тестування.

Система професійної підготовки вчителя початкових класів у скандинавських країнах розроблена з урахуванням потреб сьогодення. Вимоги до вчителя початкових класів, які висуває суспільство, стосуються не лише його якісної академічної підготовки на теоретичному рівні, а й практичного застосування вмій і навичок педагога і психолога. Підготовка вчителя для роботи в інклюзивному класі здійснюється з урахуванням особливостей учнів, які навчаються у відповідному класі. Робота вчителя у класі, де є діти з особливими потребами, передбачає його вміння налагодити зв'язок між однокласниками, батьками, іншими учасниками навчально-виховного процесу. Залучення до роботи фахівців і асистента вчителя не применшує значення самого вчителя, а від його терпіння, пошуку нових форм і методів роботи залежить результат його інклюзивної практики.

Таким чином, ефективне інклюзивне навчання у початковій школі є можливим лише за умови спеціальної підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами.

Метою такої підготовки є оволодіння педагогами початкових класів загальноосвітніх шкіл [2-5] основними методиками, засобами та прийомами навчання, які використовуються в інклюзивному середовищі в умовах Нової української школи, впроваджуючи здобутки зарубіжних науковців та практиків.

Список використаних джерел:

1. Бойчук Ю. Аналіз зарубіжного досвіду розвитку інклюзивної компетентності вчителів загальноосвітніх навчальних закладів. *Новий Колегіум*. 2018. № 1. С. 62-67.
2. Василенко К. Дослідницька компетентність майбутнього вчителя початкових класів: структурні компоненти. *Журнал «Освітній простір України»*. 2019. № 16. С. 56-62.
3. Челнокова М. С. Особливості корекції негативних психоемоційних станів як наслідків конфліктів у навчально-виховному процесі засобами кінезіології / М. С. Челнокова, І. В. Шеремет, К. С. Василенко // Професійна освіта: методологія, теорія та технології: зб. наук. праць / [ред. колегія: Доброскок І. І. (голов. ред) [та ін.]. Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди». 2018. Вип. 7/1. С. 243-258.
4. Bilyk V. Science preparation of future psychologists in higher education institutions: comparative analysis of Spanish and Ukrainian experience // *Web of Scholar*. 2018. № 2. P. 33-41.
5. Sheremet I., Vasylenko K. The model of training of the future teachers for prevention of pupils' vision disorders // *Social and Economic Aspects of Education in Modern Society: Proceedings of the XI International Scientific and Practical Conference, March 22, 2019. Warsaw: RS Global Sp. z O.O., 2019. P. 29-34.*